

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. +370 631 13112,

faks. +370 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-05- Nr.

DĖL PATIKSLINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR TAIKymo ĮSTATYMO NR. IX-2152 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 15, 19, 22, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25², 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO, PRIEDO PAKEITIMO, KODEKSO PAPILDYMO 25⁴, 30⁵ STRAIPSNIAIS, AŠTUNTUOJU SKIRSNIU IR PENKTOJO SKIRSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 383, 589 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, 384 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos politikos grupės 2025 m. balandžio 29 d. pažymoje Nr. NV-844 pateiktus pasiūlymus bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. balandžio 30 d. išvadoje Nr. NV-880 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, teikia patikslintus Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – GTK patvirtinimo įstatymo pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 15, 19, 22, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25², 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 straipsnių, ketvirtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25⁴, 30⁵ straipsniais, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (toliau – GTK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 383, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, 384 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (toliau – ANK pakeitimo įstatymo projektas) projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai buvo svarstyti 2025 m. balandžio 29 d. vykusiame tarpinstituciniame pasitarime.

Įstatymų projektais siekiama:

- 1) užtikrinti Reglamento (ES) 2021/782¹ įgyvendinimą;
- 2) išspręsti praktikoje identifikuotas viešosios geležinkelių infrastruktūros (toliau – VGI) turto ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių (toliau – GPI) ir šiems objektams eksploatuoti ar kitoms viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo (toliau – Infrastruktūros valdytojas) funkcijoms vykdyti reikalingo valstybės turto (toliau – kitas valstybės turtas) valdymo problemas;
- 3) užtikrinti geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo (toliau – rinkos reguliuotojas) skiriamo finansavimo pakankamumą;
- 4) detalizuoti sprendimų dėl VGI ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių GPI uždarymo, užkonservavimo ir naujų objektų statybos priėmimo tvarką;

¹ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/782 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų.

5) didinti Infrastruktūros valdytojo savarankiškumą priimant sprendimus dėl naudojimosi VGI apmokestinimo, įskaitant konkrečių nuolaidų taikymo galimybę;

6) didinti geležinkelio įmonių (vežėjų) savarankiškumą nustatant keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų tarifus;

7) detalizuoti elektros energijos tiekimo kontaktiniu geležinkelių tinklu traukos srovės tiekimui užtikrinti ypatumus;

8) išspręsti praktikoje identifikuotas teisinio reguliavimo, susijusio su Infrastruktūros valdytojo finansavimo skaidrumo reikalavimais, valstybės nuosavybei priklausysiančio turto sukūrimo sąlygomis, Infrastruktūros valdytojo veiklos pajamų ir sąnaudų balansavimo tvarka, neapibrėžtumo problemas, atlikti kitus redakcinius ir (ar) teisės technikos pakeitimus.

Įstatymų projektais teikiami pasiūlymai ir juos pagrindžiančios aplinkybės, Įstatymų projektų parengimą nulėmusios priežastys detaliai aprašytos aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektais tikslinamos nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2012/34/ES, Direktyva (ES) 2016/2370², užtikrinamas teisinis aiškumas dėl Reglamento (ES) 2021/782³ ir Reglamento (ES) 2017/2177⁴ įgyvendinimo priemonių. GTK pakeitimo įstatymo projektas ir ANK pakeitimo įstatymo projektas yra įtraukti į Direktyvos 2012/34/ES, Reglamento (ES) 2021/782 ir Reglamento (ES) 2017/2177 perkėlimo ir įgyvendinimo planus Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS) ir į šią sistemą įkeltos kartu su Įstatymų projektais teikiamos minėtųjų Europos Sąjungos teisės aktų ir Įstatymų projektų atitikties lentelės.

Įstatymų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių⁵ reikalavimus. Dėl Įstatymų projektų nėra teiktinas pranešimas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo⁶ reikalavimus.

Įvertinus tai, kad GTK pakeitimo įstatymo projektu siūlomi nustatyti nauji, taip pat panaikinti galiojantys informaciniai įpareigojimai, kuriais yra sukeliama administracinės naštos pokytis, Susisiekimo ministerija apskaičiavo pinigine išraiška tokiais informaciniais įpareigojimais sukeltą administracinės naštos pokytį ir su Ekonomikos ir inovacijų ministerija darbo tvarka suderino GTK pakeitimo įstatymo projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 23 straipsniu praėjus ne mažiau kaip 5 metams nuo GTK pakeitimo įstatymo projektu siūlomų naudojimosi VGI apmokestinimo, įskaitant konkrečių nuolaidų taikymo galimybę, sistemos pokyčių taikymo dienos reikės atlikti šio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimą, įvertinant šio teisinio reguliavimo taikymą ir veikimą.

GTK pakeitimo įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams dėl papildomų rinkos reguliuotojo finansavimo šaltinių nustatymo įgyvendinti 2026–2028 m. bus reikalingas valstybės biudžeto finansavimas. Valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų nebus sutaupyta.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

Įstatymų projektus parengė Susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos grupės (vadovas – Vidmantas Tamulis, tel. +370 680 40669, el. paštas

² 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/34/ES, kiek tai susiję su keleivių vežimo geležinkeliais valstybės viduje paslaugų rinkos atvėrimu ir geležinkelių infrastruktūros valdymu.

³ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/782 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų.

⁴ 2017 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2177 dėl galimybės naudotis geležinkelių paslaugų įrenginiais ir su geležinkeliais susijusiomis paslaugomis.

⁵ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁶ Patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

vidmantas.tamulis@sumin.lt) vyresnioji patarėja Jurgita Norkienė (tel. +370 607 97788, el. paštas jurgita.norkiene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. GTK patvirtinimo įstatymo pakeitimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. GTK pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 39 lapai.
3. ANK pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 7¹, 9, 10¹, 15, 19, 23, 23¹, 24, 24¹, 25, 25³, 29⁸, 30¹, 30², 30³, 30⁴, 33, 34 straipsnių, ketvirtąjo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 25⁴, 30⁵ straipsniu, aštuntuoju skirsniu ir penktojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 383, 384 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
5. Aiškinamasis raštas, 21 lapas.
6. Reglamento (ES) 2021/782 tam tikrų straipsnių ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 11 lapų.
7. Direktyvos 2012/34/ES tam tikrų straipsnių ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 19 lapų.
8. Direktyvos (ES) 2016/2370 tam tikrų straipsnių ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 5 lapai.
9. Reglamento (ES) 2017/2177 tam tikrų straipsnių ir nacionalinių teisės aktų projektų atitikties lentelė, 2 lapai.

Susisiekimo ministras

Eugenijus Sabutis